

LA DONA DE VAPOR

No ho he confessat mai a ningú, però si vaig aconseguir el pis va ser per miracle. La Laura, que feia uns petons de tango, treballava de secretària per a l'administrador de finques del primer segona. La vaig conèixer una nit de juliol en què el cel cremava de xafogor i de desesperança. Jo dormia a la intempèrie, en un banc de la plaça, quan em va desvetllar el frec d'uns llavis. «¿Necessites un lloc per quedar-te?». La Laura em va acompanyar fins al portal. L'edifici era un d'aquells mausoleus verticals que encisen la ciutat vella, un laberint de gàrgoles i pedaços, que tenia un atri on es podia llegir *1866*. La vaig seguir escales amunt, gairebé a les palpentres. Quan trepitjàvem el terra, tot l'edifici cruixia com els vaixells vells. La Laura no em va demanar nòmines ni referències. Valia més així: a la presó, no te'n donen ni de les unes ni de les altres. L'àtic era de la mida de la meva cel·la, una cofurna que surava enmig de la tundra de terrats. «Me'l quedo», vaig dir. La veritat és que, després de passar tres anys a la presó, ja havia perdut el sentit de l'olfacte, i que les veus travessessin els murs

no era pas res nou. La Laura hi pujava gairebé cada nit. La seva pell freda i el seu alè de boira eren les úniques coses que no cremaven durant aquell estiu infernal. Quan començava a clarejar, la Laura s'esmunyia escales avall, en silenci. Jo em passava el dia a la meva habitació, endormiscat. Els veïns de l'escala tenien aquella amabilitat dòcil que dona la misèria. Vaig comptar sis famílies, totes amb nens i vells que feien olor de sutge i de terra humida. El meu veí preferit era el senyor Florián, que vivia just a sota i que pintava nines per encàrrec. Em vaig passar setmanes senceres sense sortir de l'edifici. Les aranyes teixien arabescos a la meva porta. La senyora Lluïsa, la del tercer, sempre em portava alguna cosa per menjar. El senyor Florián em deixava revistes velles i m'engrescava a fer partides de dòmino. La canalla de l'escala em convidava a jugar a fet a amagar. Era la primera vegada a la meva vida que em sentia benvingut. Gairebé estimat. A mitjanit, la Laura venia amb els seus dinou anys embolicats en seda blanca i es deixava fer com si fos l'última vegada. L'estimava fins que es feia de dia, deixant que el seu cos em retornés tot allò que la vida m'havia robat. Després, jo somiava en blanc i negre, com els gossos i els maleïts. Fins i tot a un parrac de la vida com era jo se li concedeix un tast de felicitat en aquest món. Aquell estiu va ser el meu estiu. Quan van arribar els de l'ajuntament, a finals d'agost, em vaig pensar que eren policies. L'enginyer d'enderrocs em va dir que ell no estava pas en contra dels ocupes, però que, tot i que li sabia molt greu, di-

namitarien l'edifici. «Deu ser un error», vaig dir. Tots els capítols de la meva vida comencen amb aquesta frase. Vaig baixar les escales a correccuita i vaig anar al despatx de les finques per veure si hi trobava la Laura. Només hi havia un penjador i mig pam de pols. Vaig pujar a la casa del senyor Florián. Cinquanta nines sense ulls es podrien sota les tenebres. Vaig resseguir tot l'edifici buscant-hi algun veí. Passadissos de silenci s'amuntegaven sota les runes. «Aquesta finca està clausurada des del 1939, jove», em va comunicar l'enginyer. «La bomba que va matar els estadants també va malmetre per sempre l'estructura de l'edifici». Vam discutir. Em sembla que el vaig empènyer. Escales avall. Aquest cop, el jutge s'hi va poder recrear. Els antics companys encara em guardaven la llitera. «Total, sempre tornes». L'Hernán, el de la biblioteca, em va trobar el retall amb la notícia del bombardeig. A la foto, els cossos hi surten arreglats en caixes de pi, desfigurats per la metralla, però encara es poden reconèixer. Una mortalla de sang s'escampa per les llambordes. La Laura va vestida de blanc, les mans damunt el pit obert. Ja han passat dos anys, però, a la presó, s'hi viu o s'hi mor de records. Els guardes de la presó es creuen que són molt espavilats, però ella sap esquivar els controls. A mitjanit, els seus llavis em desvetllen. Em dona records de part del senyor Florián i dels altres. «M'estimaràs sempre, ¿oi?», em pregunta la Laura. I jo li dic que sí.